

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum ad vitam contemplatiua pertineat consideratio cuiuscumque
veritatis? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

*Utrum vita contemplatiua solum consistat in contem-
platione Dei, an etiam in consideratione cu-
iuscumque veritatis?*

851

*inf. ar. 7.
cor. q. 4.
181. ar. 4.
ad 2. q.
9. 192. a.
2. co. Et 3.
a. 35. q. 1.
ar. 2. q. 3.*

*in l. 5. de
confid. in
p. illius.*

*l. 1. de cō-
tem. c. 6.*

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod vita contemplatiua non solum consistat in contemplatione Dei, sed etiam in consideratione cuiuscumque veritatis. Dicitur enim in Psalmo. 138. Mirabilia opera tua, & anima mea cognosce nimis. Sed cognitio diuinorum operum fit per aliquam contemplationem veritatis. Ergo videtur quod a vita contemplatiua pertineat, non solum diuinam veritatem, sed etiam quamlibet aliam contemplari.

¶ 2 Præterea, Bernardus in lib. de consideratione dicit, quod prima contemplatio est ad maiorem certitudinem: secunda est iudiciorum Dei: tertia est beneficiorum ipsius: quarta est promissorum. Sed prima contemplatio solum pertinet ad diuinam veritatem: alia verò tria pertinent ad effectus ipsius. Ergo vita contemplatiua non solum consistit in consideratione diuinæ veritatis, sed etiam in consideratione veritatis, circa diuinos effectus.

¶ 3 Præterea, Richardus de sancto Victore distinguit sex species contemplationum. Quarum prima est secundum solam imaginationem, dum attendimus res corporales. Secunda autem est in imaginatione secundum rationem, prout scilicet sensibilibus ordinem & dispositionem consideramus. Tertia est in ratione secundum imaginationem, quando scilicet per inspectionem rerum visibilium ad invisibilia subleuamur. Quarta autem est in ratione secundum rationem, quando scilicet animus intendit ad invisibilia, quæ imaginatio non nouit. Quinta autem est supra rationem, quando ex diuina reuelatione cognoscimus ea quæ humana ratione comprehendi non possunt. Sexta autem est supra rationem, & præter rationem: quando scilicet ex diuina illuminatione cognoscimus ea, quæ humana ratio-

ni repugnare videntur: sicut ea quæ dicuntur de mysterio Trinitatis. Sed solum vltimum videtur ad diuinam veritatem pertinere. Ergo contemplatio veritatis non solum respicit diuinam veritatem, sed etiam eam quæ in creaturis consideratur.

¶ 4 Præterea, in vita contemplatiua quæritur contemplatio veritatis, in quantum est perfectio hominis. Sed quælibet veritas est perfectio humani intellectus. Ergo in qualibet contemplatione veritatis consistit vita contemplatiua.

SED contra est, quod Gregor. dicit in 6 Moral. * *c. 28. in me.* quod in contemplatione, principium, quod Deus est, quæritur.

RESPONDEO dicendum, quod sicut iam dictum est, ad vitam contemplatiuam pertinet aliquid dupliciter. Vno modo, principaliter. Alio modo, secundario, vel dispositiue. Principaliter quidem ad vitam contemplatiuam pertinet contemplatio diuinæ veritatis: quia huiusmodi contemplatio est finis totius humane vite. Vnde Aug. dicit in 1. de Trin. * quod contemplatio Dei promittitur nobis, vt actionum omnium finis, atque æterna perfectio gaudiorum: quæ quidem in futura vita erit perfecta, quando videbimus Deum facie ad faciem, vnde & perfecte beatos faciet. Nunc autem contemplatio diuinæ veritatis competit nobis imperfectè, videlicet per speculum, & in ænigmate. Vnde per eam fit nobis quædam inchoatio beatitudinis, quæ hic incipit, vt in futuro continetur. Vnde & Philof. in 10. Ethic * in contemplatione optimi intellectus ponit vltimam felicitatem hominis. Sed quia per diuinos effectus in Dei contemplationem manuducimur, secundum illud ad Roman. 1. Inuisibilia Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur: inde est quod etiam contemplatio diuinorum effectuum, secundario ad vitam contemplatiuam pertinet, prout scilicet ex hoc manuducitur homo in Dei cognitionem. Vnde Aug. dicit in lib. de Vera relig. * quod in creaturarum consideratione non vana, & peritura curatur. *c. 6. 7. & 8. 10. 5. c. 29. parum a prin. s. 1.*

Sec. Sec. Vol. iij.

Nu rio.

av. 1. 2.
3.

riofitas est exercenda, sed gradus ad immortalia, & semper permanentia faciendus. Sic ergo ex promissis patet †, quod ordine quodam quatuor ad vitam contemplativam pertinent. Primò quidem virtutes morales. Secundò autem, alij actus, præter contemplationem. Tertio verò, contemplatio diuinorum effectuum. Quartum verò completivum, est ipsa contemplatio diuinæ veritatis.

Ad primum ergo dicendum, quod David cognitionem operum Dei quærebat, ut ex hoc manducetur in Deum. Vnde alibi dicit, Pf. 142. Meditatus sum in omnibus operibus tuis, & in factis manuum tuarum meditabar: expandi manus meas ad te.

Ad secundum dicendum, quod ex consideratione diuinorum iudiciorum manducitur homo in contemplatione diuinæ iustitiæ. Ex consideratione autem diuinorum beneficiorum, & promissorum manducitur homo in cognitionem diuinæ misericordiæ, seu bonitatis, quasi per effectus exhibitos, vel exhibendos.

Ad tertium dicendum, quod per illa sex designantur gradus, quibus per creaturas in Dei contemplationem ascenditur. Nam in primo gradu ponitur perceptio ipsorum sensibilium. In secundo verò gradu ponitur progressus à sensibilibus ad intelligibilia. In tertio verò gradu ponitur diiudicatio sensibilium obiectum intelligibilia. In quarto verò gradu ponitur absoluta consideratio intelligibilium, in qua per sensibilia peruenitur. In quinto verò gradu ponitur contemplatio intelligibilium, quæ per sensibilia inueniri non possunt: sed per rationem capi possunt. In sexto gradu ponitur consideratio intelligibilium, quæ nec inueniri, nec capere potest: quæ scilicet pertinet ad sublimem contemplationem diuinæ veritatis, in qua finaliter contemplatio perficitur.

Ad quartum dicendum, quod vicina perfectio homini intellectus est veritas diuina. Aliæ autem veritates perficiunt intellectum in ordine ad veritatem diuinam.

A. B.